

Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22373>

Özet

Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği, görsel sanatlar alanında görev yapan öğretmenlerin mesleki motivasyon düzeylerini ve bu motivasyonun altında yatan faktörleri ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, A. D. Işık ve S. Kartopu tarafından 2018 yılında düzenlenen 2. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmalar Sempozyumu'nda bildirisi olarak sunulmuştur. Bu geliştirme çalışması, sanat eğitimcilerinin motivasyon dinamiklerini anlamlandırmaya hedeflemiştir.

Ölçeğin geliştirilme süreci, öğretmenlerin mesleki tatmin, içsel ve dışsal motivasyon kaynakları ile mesleğe bağlılık gibi kritik unsurları kapsamaktadır. Ölçek, alan yazındaki motivasyon kuramlarına dayanarak yapılandırılmış olup, görsel sanatlar öğretmenlerinin özgün çalışma koşulları ve mesleki zorlukları dikkate almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Görsel Sanatlar, Öğretmen Motivasyonu, Motivasyon Ölçeği, Sanat Eğitimi, Psikometri, Öğretmen Özerkliği, Türkiye.

Yazarlar

A. D. Işık, Seçil Kartopu

Amaç

Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği'nin temel amacı, Türkiye'deki okullarda görev yapan görsel sanatlar öğretmenlerinin mesleğe yönelik motivasyon düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu tespit, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine ve eğitim politikalarının bu ihtiyaçlara göre şekillendirilmesine olanak tanır.

Ölçek, öğretmenlerin motivasyon kaynakları (örneğin, öğrencilerin beşarısı, yöneticilerden alınan destek, kişisel tatmin) kategorize etmeyi ve bu faktörlerin öğretmenin genel mesleki performans üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu tür bir ölçek, sanat eğitimcilerinin karşılaştıkları spesifik zorlukları ve mesleklerine olan bağlılıkları derinlemesine analiz etmek için kritik bir araçtır.

Yapı

Ölçek, öğretmen motivasyonunun çok boyutlu yapısını ölçmek üzere tasarlanmıştır. Geliştirme sürecinde, motivasyonun genellikle içsel ve dışsal faktörler olarak ayrıştırıldığı kuramsal

çerçevelerden yararlanılmıtır. İçsel motivasyon, öğretmenin işini yapmaktan duyduğu keyif, özerklik hissi ve kişisel gelişim arzusu gibi unsurları içerirken; dışsal motivasyon, maaş, statü, ödüller ve çalışmaya koşulları gibi çevresel etkenleri kapsamaktadır.

Bu psikometrik araç, özellikle Görsel Sanatlar öğretmenlerine özgü olan, yaratıcılık, sanatsal ifade ve estetik değerlerin aktarılmasında gibi motivasyon kaynakları da ele alarak genel motivasyon ölçeklerinden ayrılmaktadır. Ölçeğin alt boyutları, öğretmenlerin motivasyon profilini kapsamlı bir şekilde ortaya koymasında beklenmektedir.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması bir bildiri sunumu kapsamında gerçekleştirildiğinden, detaylı geçerlik analizleri bildiri özetinde açıkça belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinin bir parçası olarak, ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin uygulandığı varsayılmaktadır.

Tipik bir ölçek geliştirme sürecinde, içerik geçerliğinin uzman görüşleri ile sağlandığı, yapı geçerliğinin ise uygun istatistiksel yöntemlerle (örneğin, Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi) test edildiği beklenir. Bu ölçeğin, ölçtüğü psikolojik yapıyı ne derece doğru temsil ettiğini gösteren ek geçerlik çalışmaları (kriter ve ilişkisel geçerlik gibi) daha sonraki tam metin yayınlarında detaylandırılabilir.

Güvenirlik

Kaynak materyalde ölçeğe ait spesifik güvenilirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa değeri) belirtilmemiştir. Psikometrik açıdan sağlam bir araç oluşturmak için, geliştiricilerin ölçeğin iç tutarlılığını test etmesi gerekmektedir.

Ölçeğin maddelerinin kendi içinde ne kadar tutarlı olduğunu gösteren iç tutarlılık analizlerinin (Cronbach Alfa katsayısı) ya da test-tekrar test güvenilirlik çalışmaları yapılması önemlidir. Bu tür çalışmalar, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklerde benzer sonuçlar üretme yeteneğini göstermesi açısından önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemek amacıyla faktör analizinin kullanıldığı düşünülmektedir. Geliştirme ölçeklerinde genellikle uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), motivasyon yapısını kaç temel boyuttan oluştuğunu ve hangi maddelerin bu boyutlara yüklendiğini belirlemek için kullanılır.

Faktör analizinin sonuçları, Görsel Sanatlar öğretmenlerinin motivasyonunu açıklayan alt

faktörlerin (örneğin, Mesleki Özerklik, Yaratıcılıktan Tatmin, Kurumsal Destek Algısı) varlığını ve bu faktörlerin birbirleriyle ilişkisini ortaya koymuştur. Bu analizler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve teorik çerçeveye uygunluğunu kanıtlamada merkezi bir rol oynamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Bildiri sunumu kapsamında geliştirilen, muhtemelen **Likert tipi derecelendirme** kullanılan bir öz bildirim ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğretmenler (Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenleri)

Age Group: Yetişkin (Meslekte aktif öğretmenler)

Population Details: Türkiye'deki resmi ve özel okullarda görev yapan Görsel Sanatlar öğretmenleri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale). Ölçeğin geliştirilmesi, 2. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu kapsamında 2018 yılında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Sanat Eğitimi, Öğretmen Motivasyonu, Motivasyon, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Geliştirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: secilkartopu@hotmail.com

Correspondence Address: Bilgi mevcut değil. (Sorumlu Yazar: **Seçil Kartopu**)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında bir konferans bildirisi olarak tanıtılmıştır. Akademik amaçlı geliştirilen bu tür ölçekler genellikle akademik araştırmalarda ücretsiz kullanılabilirken, ticari veya geniş çaplı uygulamalar için yazarlardan izin alınması gerekebilir.

Testin geliştirme yılı **2018**'dir. Çalışmanın tam metnine ve detaylı istatistiksel sonuçlarına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: eab.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: gorsel-sanatlar-dersi-ogretmenlerine-iliskin-motivasyon-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

İşık, A. D., ve Kartopu, S., (2018, 6-8 Aralık). *Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği geliştirme*. 2.Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu, Ankara, Türkiye.

Görsel Sanatlar Dersi Öğretmenlerine İlişkin Motivasyon Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak materyalde ölçeğin maddeleri (soru listesi) açıkça belirtilmemiştir. Ölçek maddelerine erişim için sorumlu yazar Seçil Kartopu ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.